قابلیت اثبات تواتر در سده های نخستین اسلامی برای قرائات خبر واحد

شاگرد: نسبت به اطلاق کلام علامه شعرانی بگوییم مطلب بالاتر از این حرفها است. یعنی بگوییم قرآنیت قرآن بند به تواتر نیست. اما اگر «نزل القرآن علی سبعه احرف» را پذیرفتیم و اینکه این قرائات سبعه این همانی با سبعه احرف ندارد را هم پذیرفتیم، چه بسا جبرئیل یک قرائتی را بر قلب پیامبر انزل کرده و پیغمبر هم فرموده ولی متواتر نشد. مثلاً «لقد نصرکم الله ببدر بسیف علی». این متواتر نشد. لذا نباید بگوییم تواتر شرط قرآنیت قرآن است. یعنی ما سبعة احرف را بپذیریم، عدم این همانی را هم بپذیریم؛ برای شخصی مثل علامه شعرانی که شاطبیه را خوانده روشن است که اینها خیلی به هم دخلی ندارند.

استاد: جالب این است؛ اصلاً وقتی مقدمه را بخوانیم همین حرفهای شما را خود ایشان میگویند. یعنی جالب این است مقدماتی را که شما گفتید، من یادم آمد. من در عبارت ایشان خواندم. یعنی گویا بین مطالبی که خودشان قبول دارند، با در محکمی که برای ابن جزری میآورند یک نحو تهافت است. یعنی شما که اینها را میآوردی بعد محکم میگوییدی چون متواتر نیست، قرآن نیست. خب طبق مطالبی است که خود شما فرمودید؛ یعنی اثبات کردی با اینکه عندنا متواتر نیست، ولی قرآن هست.

شاگرد: یعنی صحبت سر «یجوز» و «لایجوز» در قرائت است ولی بحث ثبوتی بودنش معلوم نیست.

استاد: حتی «یجوز»ش را هم می تواند شامل شود .

شاگرد: اگر به غیر متواتر قطع حاصل شود باز جایز هست.

استاد: بله، یعنی اگر طوری باشد که الآن جزء سبع نیست، جزء عشر هم نیست، ما هم در زمانمان به«هیچوجه نشنیده ایم اما وقتی مبادی اش را نگاه میکنیم –همانطوری که آقا فرمودند- مطمئن میشویم وقتی سعید بن جبیر میخواند واقعاً بین مردم متواتر بود. عین متواتری که ما الآن میگوییم. خب وقتی برای ما ثابت شد که متواتر بوده فرمایش آقای شعرانی میآید. پس چطور ما میگوییم ورائش نیست؟! حال فقط از نظر حجیت میگوید صحت سند کافی است. چقدر زیبا میشود! ابن جزری میگوید صحت سند دارد، شهرت بین قراء هم دارد، وقتی هم پی جویی میکنیم میبینیم تواتر فی عصرِهم داشته است، ولو الآن ندارد. این چرا قرآن نباشد؟! طبق استدلال خود شما است. حتی اثباتات آن. چرا؟ چون قرار شد که اثباتات تواتر شرط باشد. با همان کبرائی که ایشان توضیح دادند. کبری اصل ما نشد. بلکه طبق همان کبرایی که توضیح دادند مطمئن میشویم که تواتر هم داشته است. ولو صحت سند کاشف از آن باشد.

بازبینی #2
ایجاد شده 23 آوریل 2024 15:08:43 توسط ... .
به روزرسانی شده 30 مه 2024 11:12:56 توسط ... .